

O wzgórzu, mnichach i historii

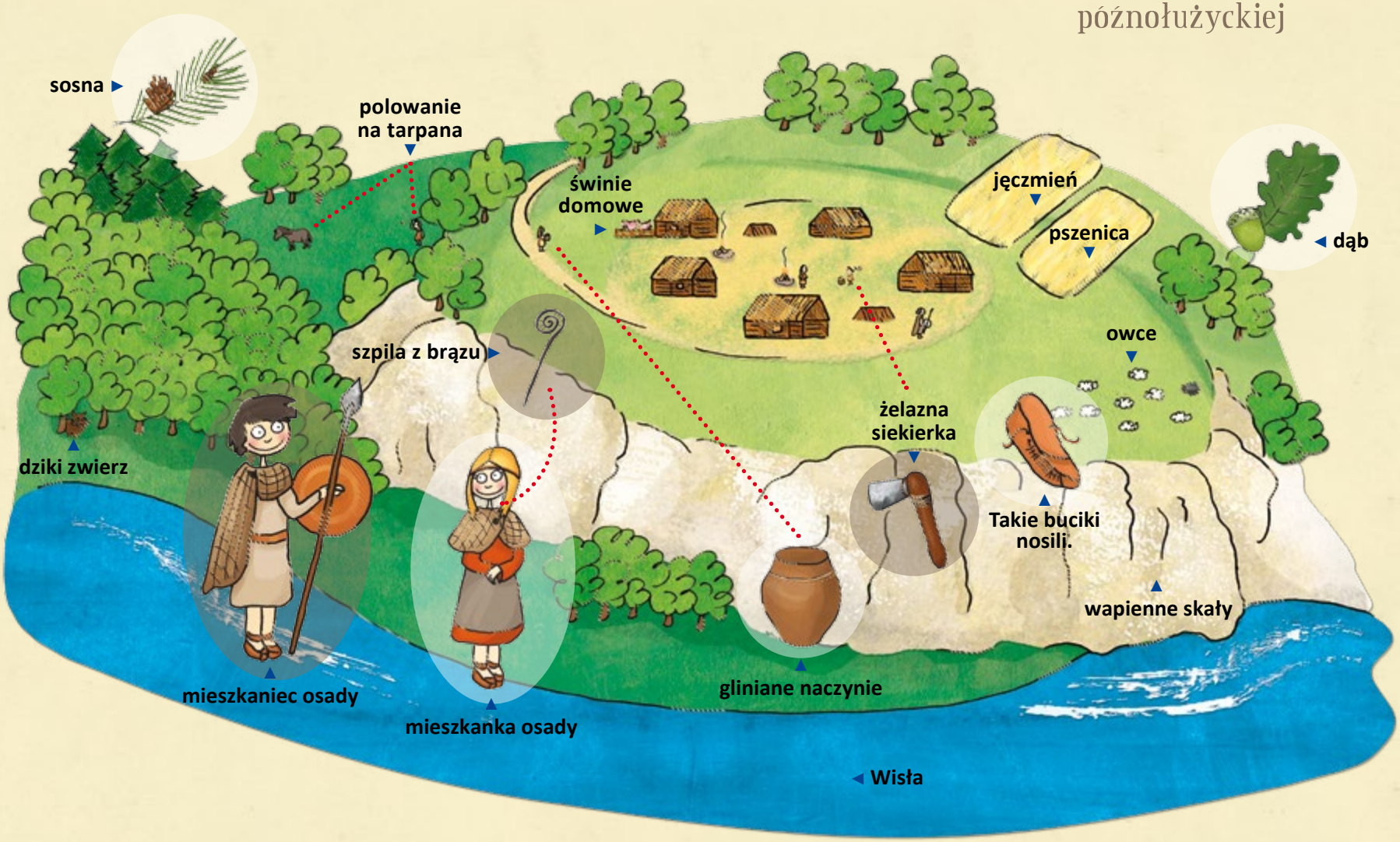

WZGÓRZE TYNIECKIE

rok

około 500 lat przed naszą erą

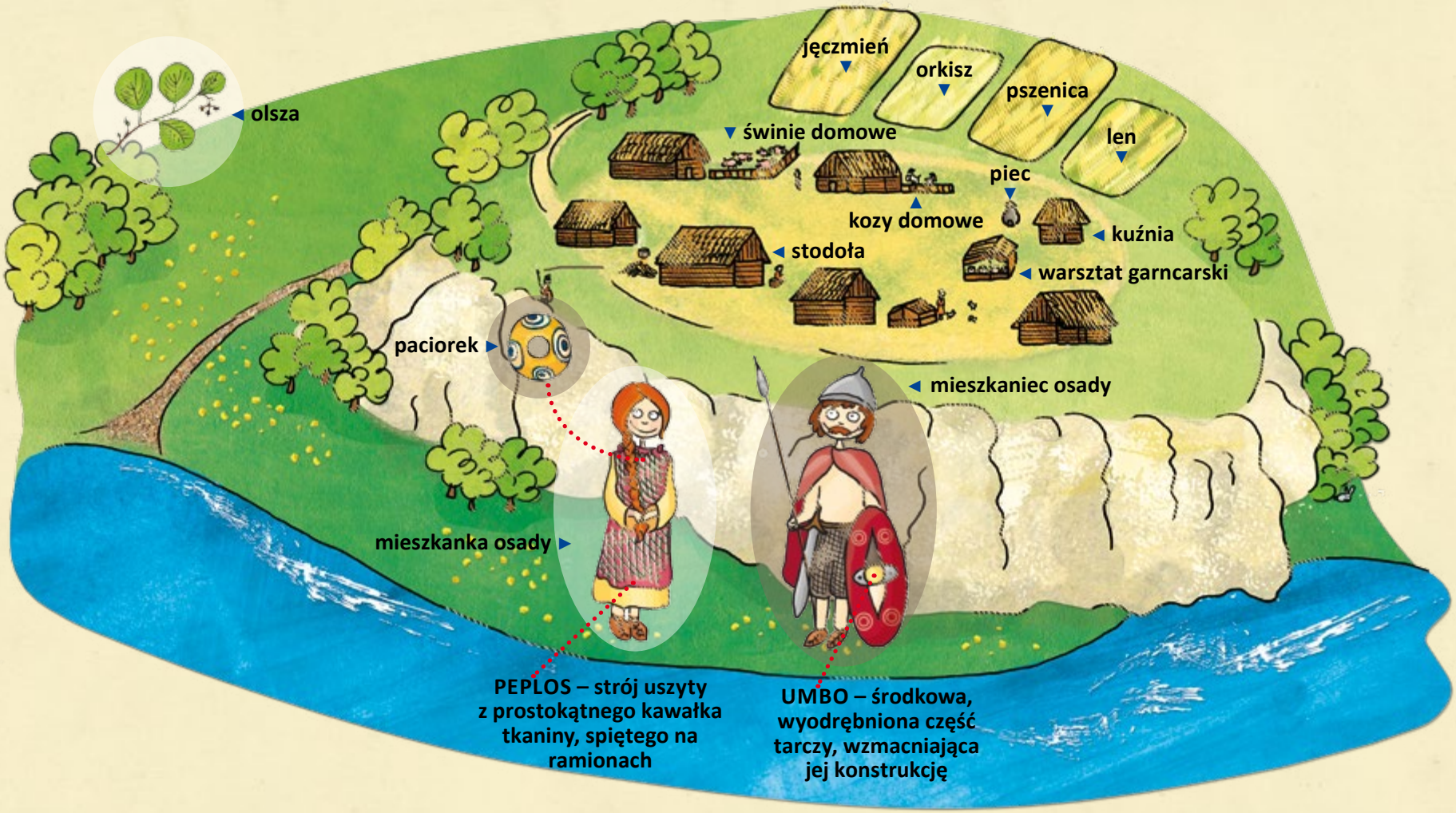
Wzgórze tynieckie zamieszkuje ludność kultury późnołużyckiej

rok

około 100 lat przed naszą erą

Wzgórze zamieszkuje ludność celtycka

rok

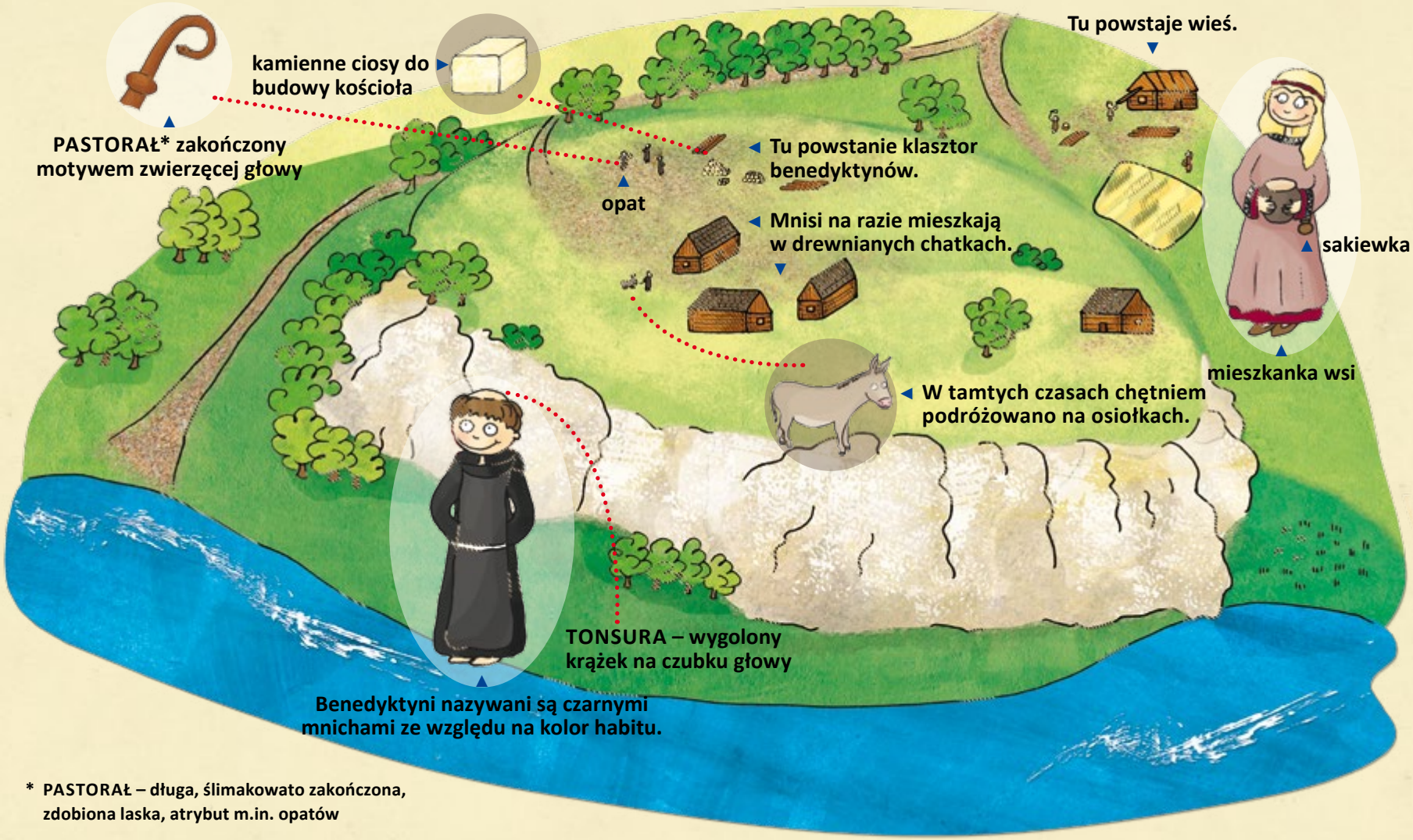
około 800 roku

Wzgórze tynieckie jest niezamieszkane przez ludzi

rok druga połowa XI wieku

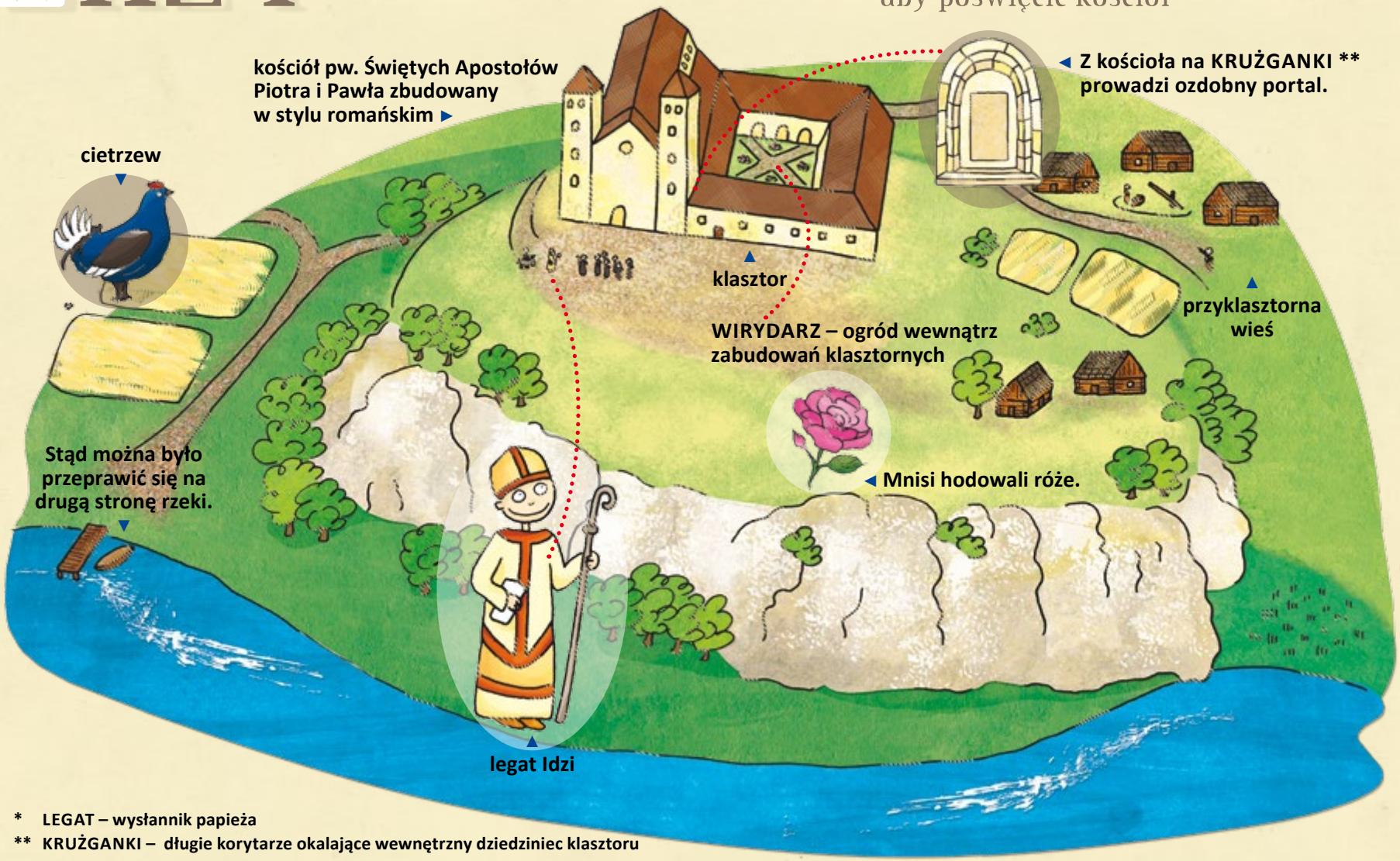
Na wzgórze tynieckie przybywają benedyktyni

* PASTORAŁ – długa, ślimakowato zakończona, zdobiona laska, atrybut m.in. opatów

rok 1124

Na wzgórze przybywa papieski LEGAT* Idzi, aby poświęcić kościół

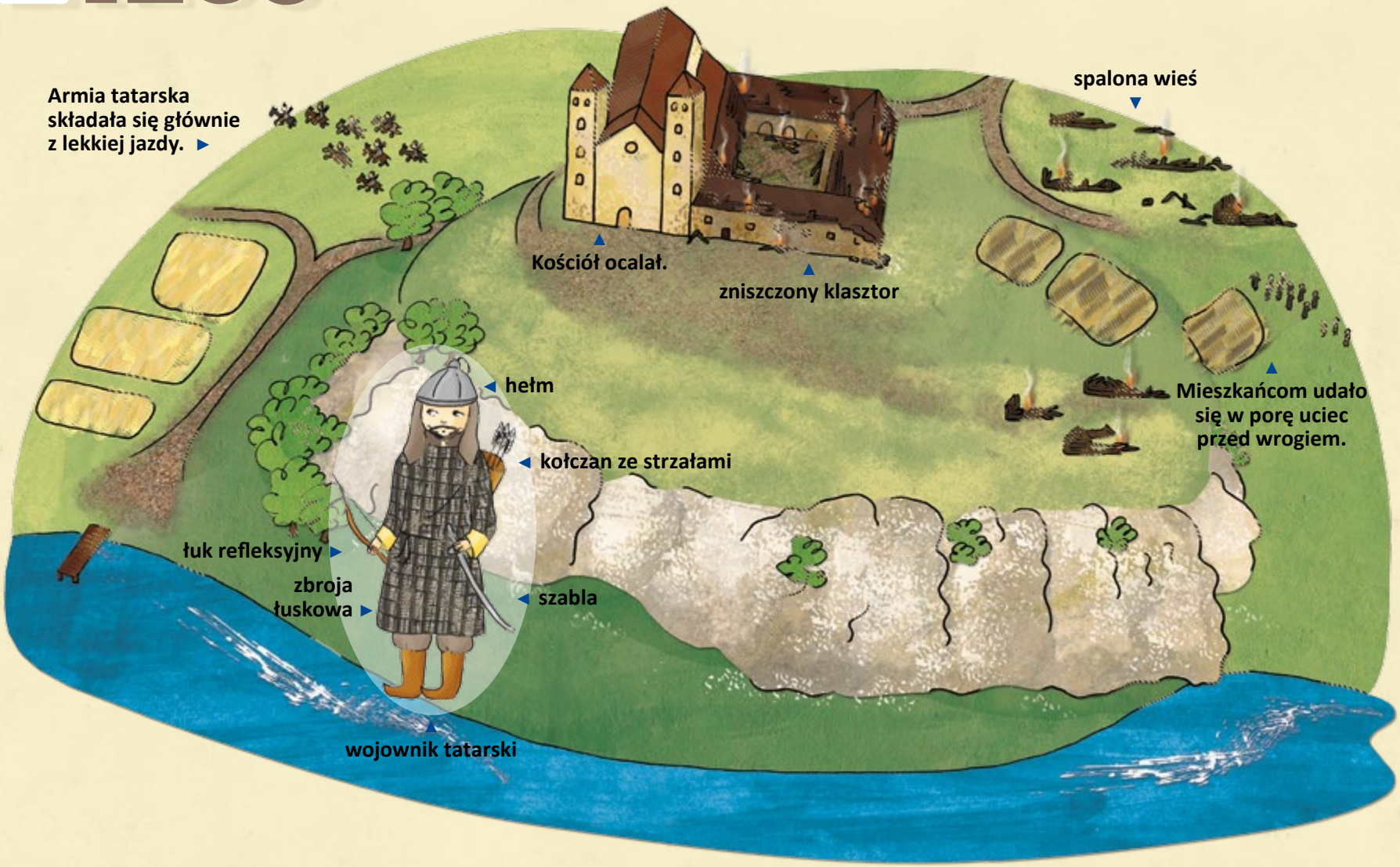

* LEGAT – wysłannik papieża

** KRUŻGANKI – długie korytarze okalające wewnętrzny dziedziniec klasztoru

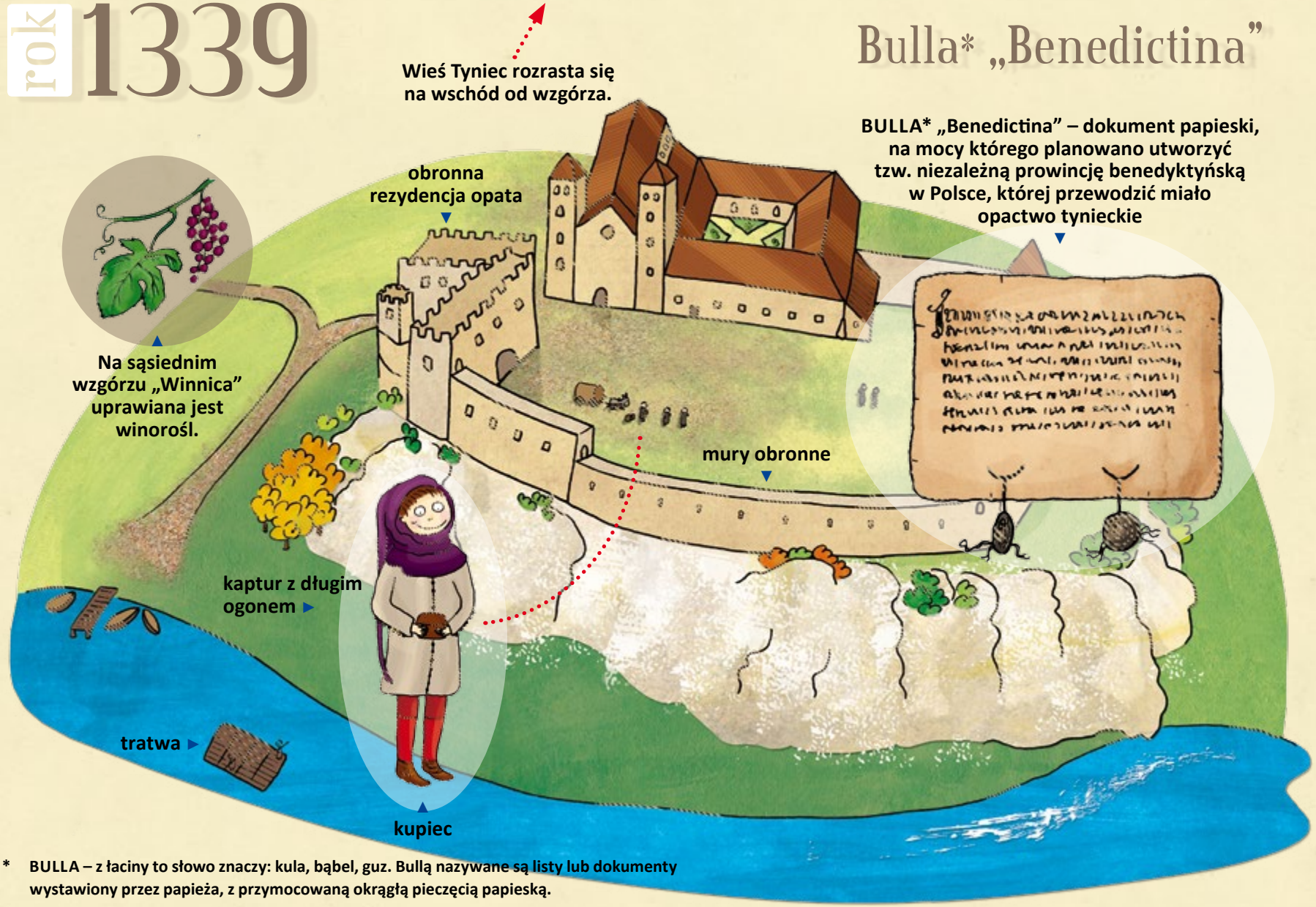
rok 1259

Najazd tatarski

rok 1339

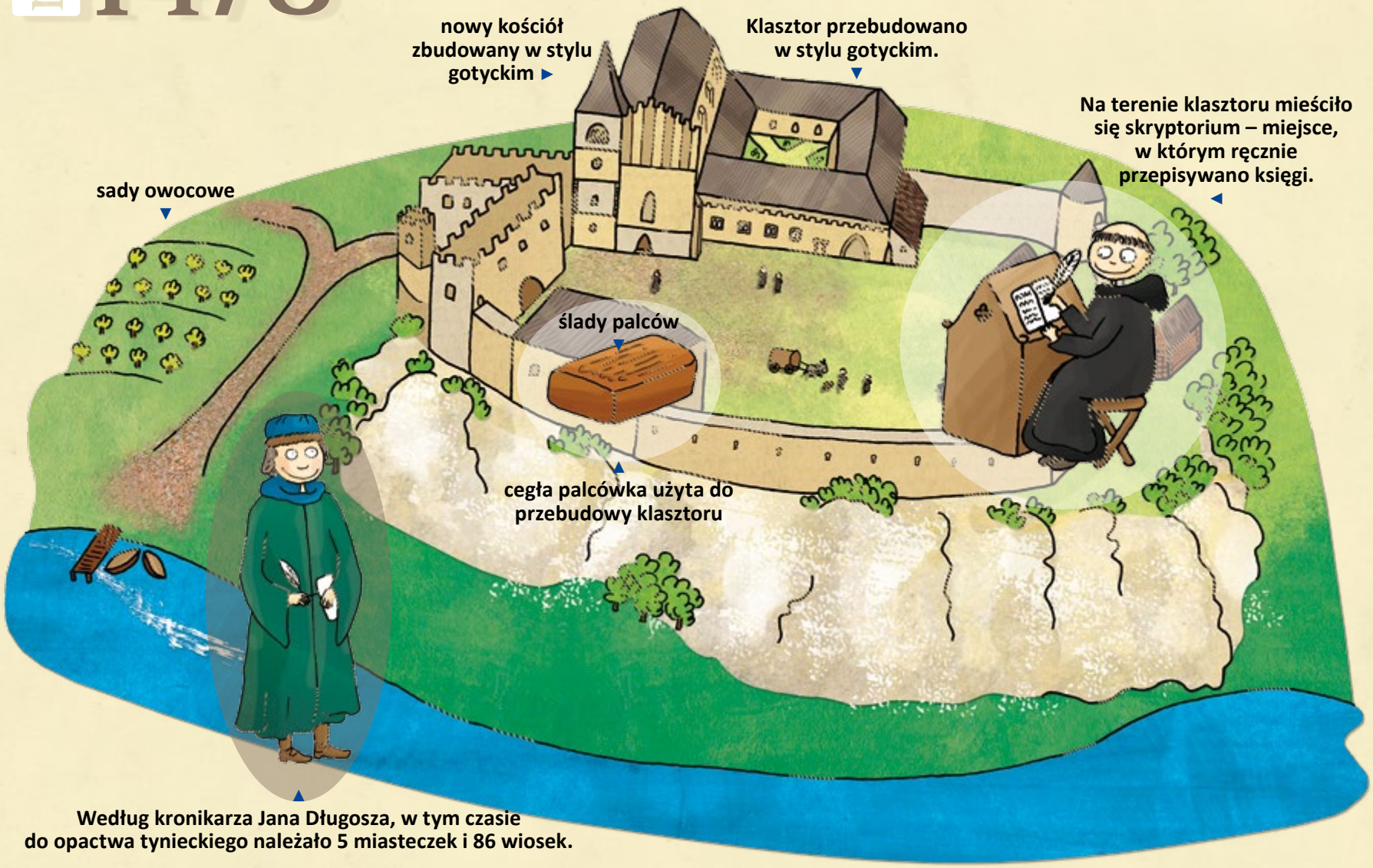
Bulla* „Benedictina”

* BULLA – z łaciny to słowo znaczy: kula, bąbel, guz. Bullą nazywane są listy lub dokumenty wystawiony przez papieża, z przymocowaną okrągłą pieczęcią papieską.

rok 1478

Druga połowa XV wieku

rok 1655

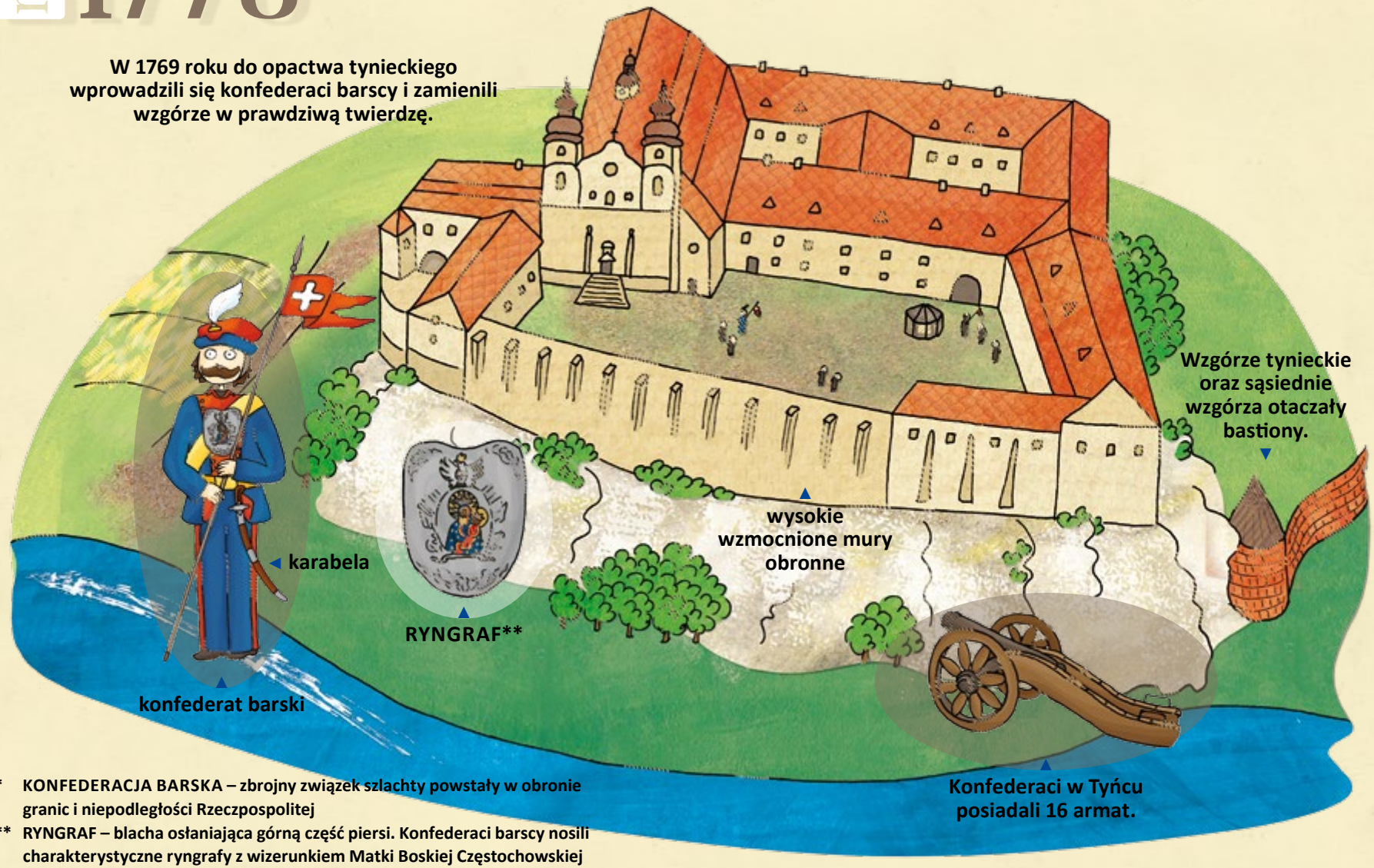
POTOP SZWEDZKI*

* **POTOP SZWEDZKI** – szwedzki najazd na Polskę w latach 1655-1660. W tym czasie opactwo tynieckie zostało zniszczone i ograbione z wielu cennych dóbr.

rok 1770

Okres KONFEDERACJI BARSKIEJ*

* KONFEDERACJA BARSKA – zbrojny związek szlachty powstały w obronie granic i niepodległości Rzeczpospolitej

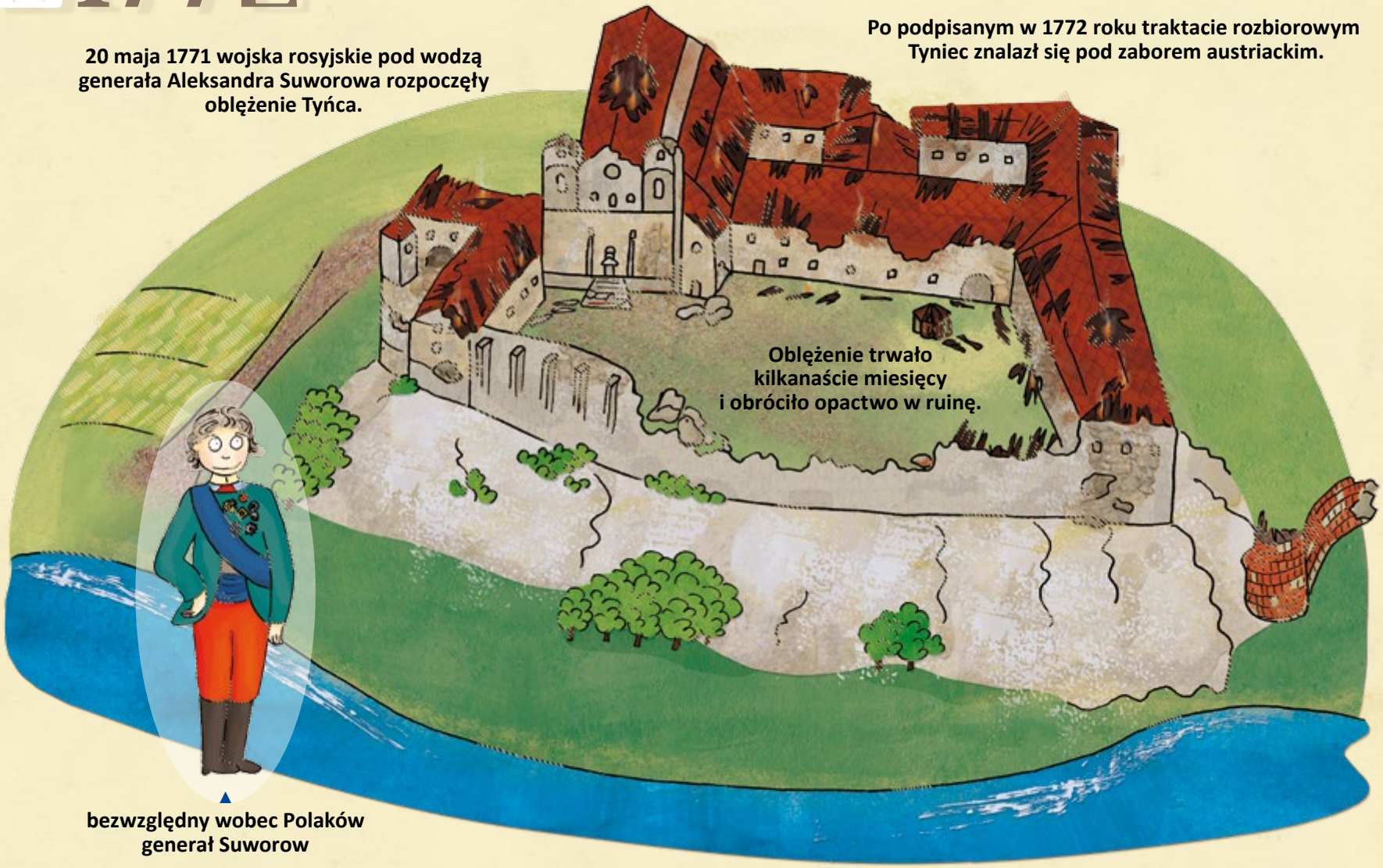
** RYNGRAF – blacha osłaniająca górną część piersi. Konfederaci barscy nosili charakterystyczne ryngrafy z wizerunkiem Matki Boskiej Częstochowskiej

rok 1772

I rozbiór Polski

20 maja 1771 wojska rosyjskie pod wodzą generała Aleksandra Suworowa rozpoczęły oblężenie Tyńca.

Po podpisanym w 1772 roku traktacie rozbiorowym Tyniec znalazł się pod zaborem austriackim.

Oblężenie trwało kilkanaście miesięcy i obróciło opactwo w ruinę.

bezwzględny wobec Polaków generał Suworow

rok koniec XVIII wieku

Opactwo zostało odbudowane dzięki staraniom opata Floriana Amanda Janowskiego

rok 1816

KASATA* klasztoru benedyktynów przez władze austriackie

* KASATA – zamknięcie, likwidacja, rozwiązanie

rok

maj 1831

Pewnej majowej nocy miała miejsce straszna burza...

Jeden z piorunów uderzył w zabudowania opactwa powodując pożar.

Nie było już gospodarzy opactwa – benedyktynów, którzy mogliby naprawić powstałe szkody.

Od tej pamiętnej daty opactwo powoli zaczyna zamieniać się w ruinę...

rok

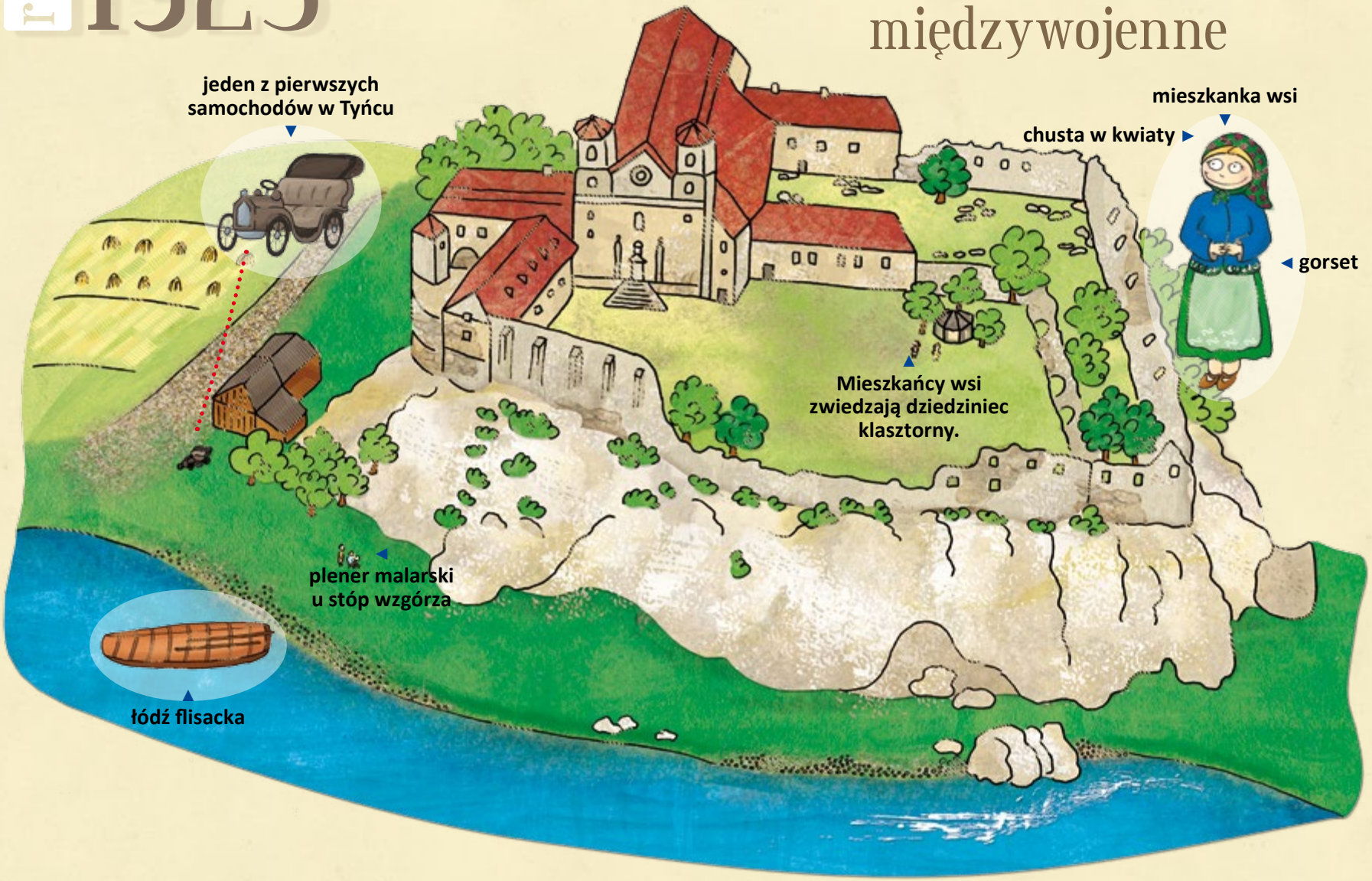
przełom XIX i XX wieku

Ruiny opactwa budzą zainteresowanie mieszkańców Krakowa i okolic

rok 1925

Dwudziestolecie międzywojenne

rok

30 lipca 1939

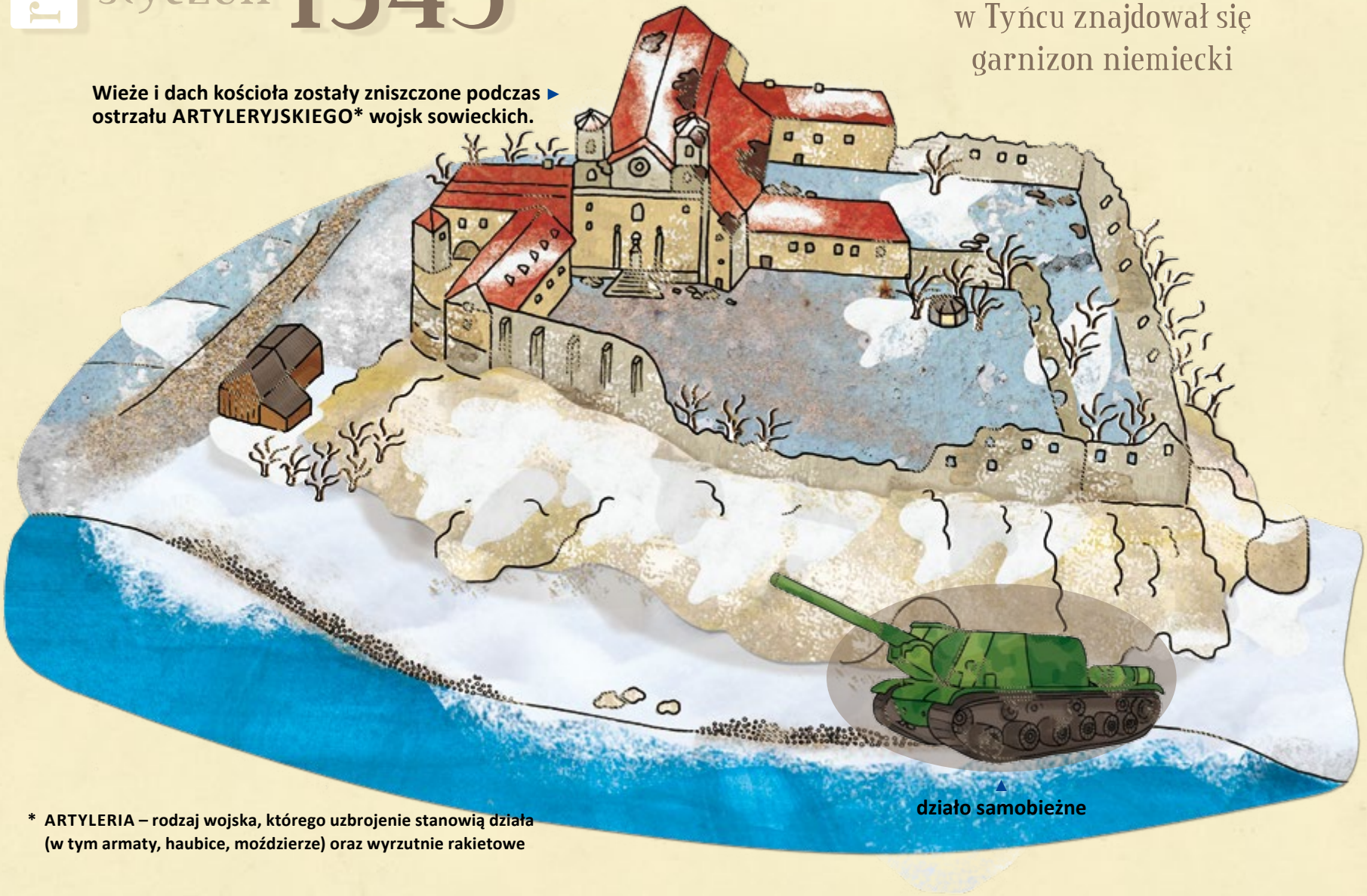
Na wzgórze tynieckie powracają benedyktyni

rok

styczeń 1945

Podczas II wojny światowej w Tyńcu znajdował się garnizon niemiecki

Wieże i dach kościoła zostały zniszczone podczas ostrzału ARTYLERYJSKIEGO* wojsk sowieckich.

działo samobieżne

* ARTYLERIA – rodzaj wojska, którego uzbrojenie stanowią działa (w tym armaty, haubice, moździerze) oraz wyrzutnie rakietowe

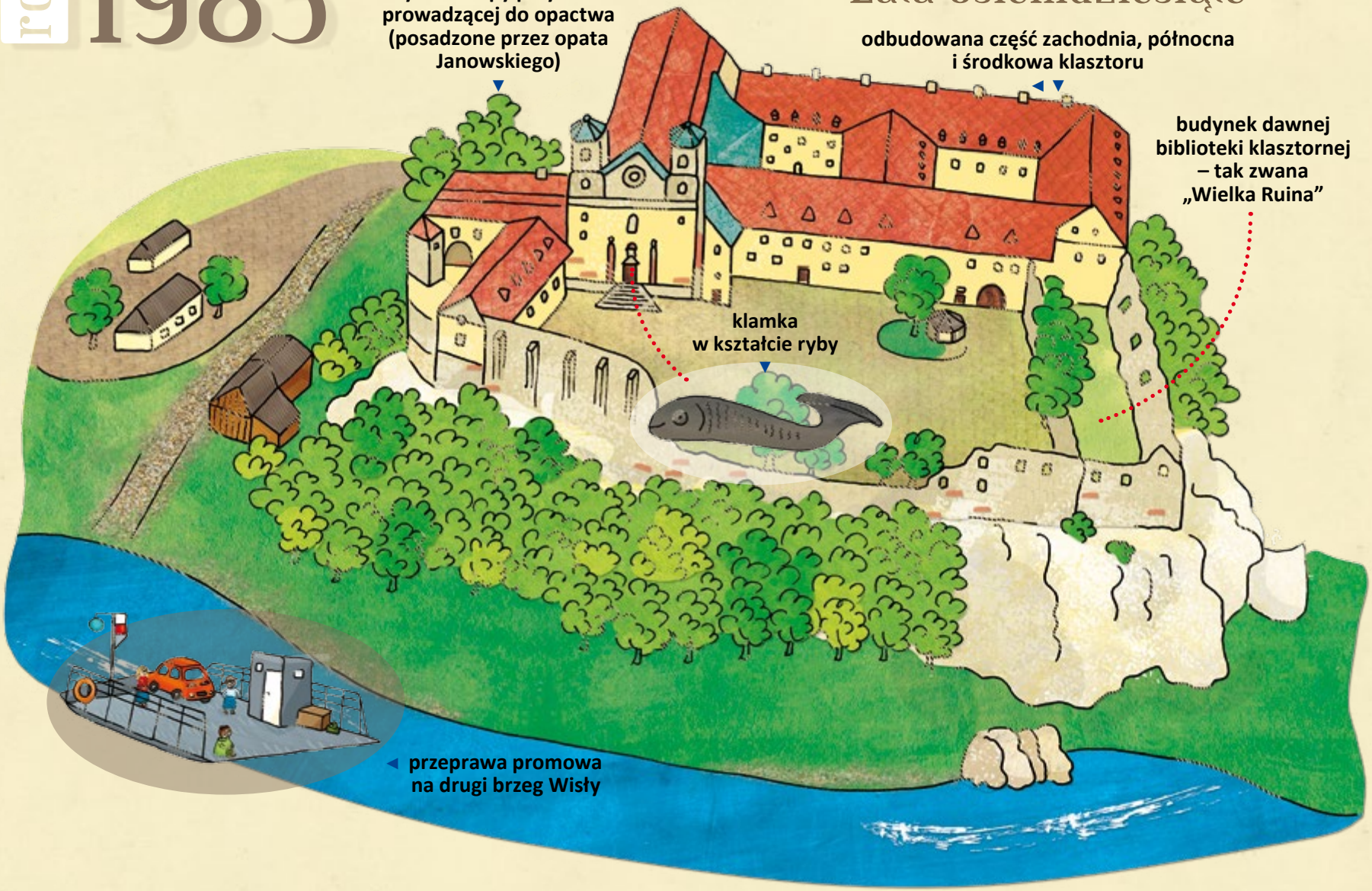
rok **1963**

W latach sześćdziesiątych na wzgórzu trwa wielka akcja badawcza

rok 1985

Lata osiemdziesiąte

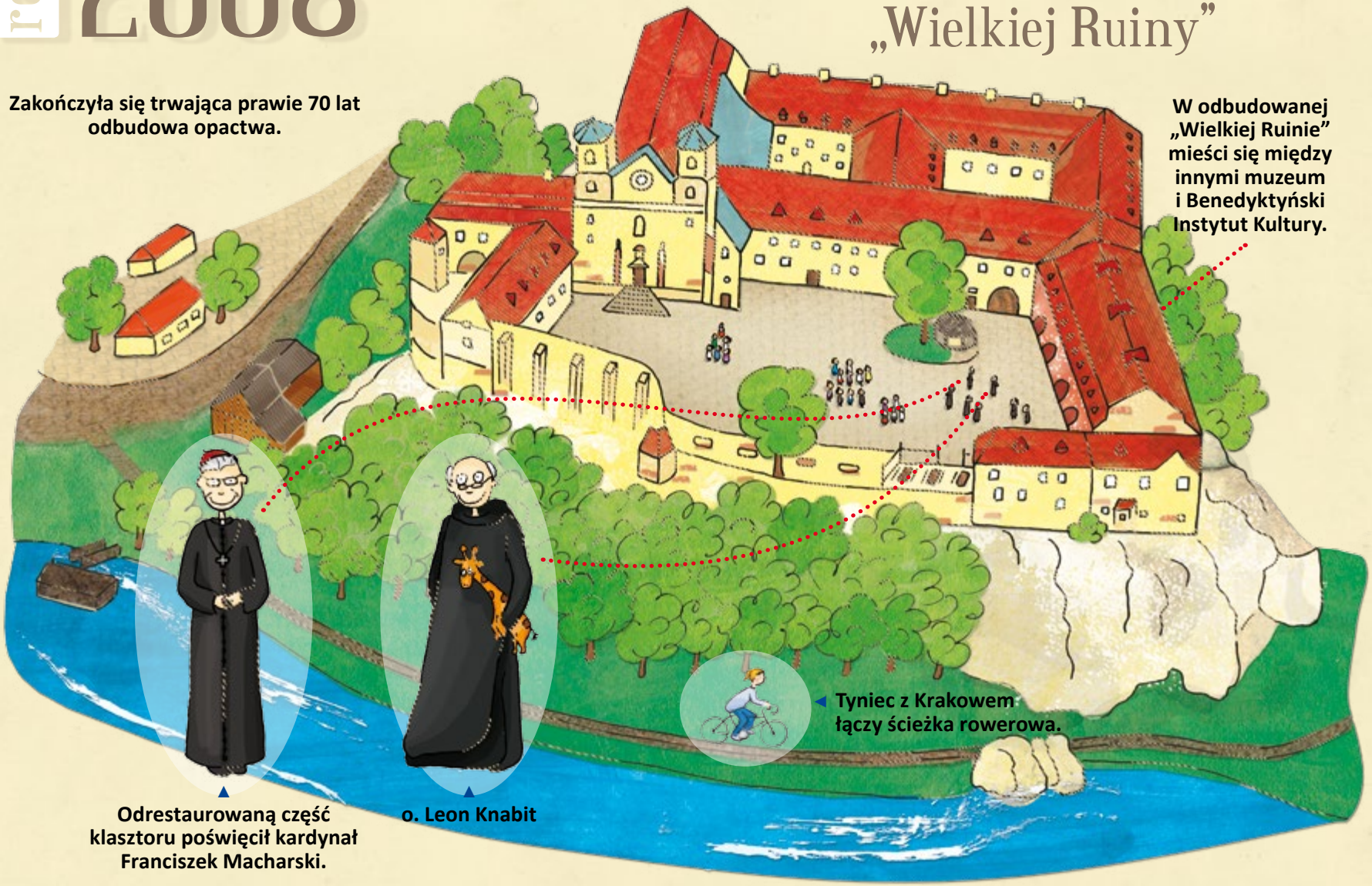

rok 2008

Uroczyste otwarcie „Wielkiej Ruiny”

Zakończyła się trwająca prawie 70 lat odbudowa opactwa.

W odbudowanej „Wielkiej Ruinie” mieści się między innymi muzeum i Benedyktyński Instytut Kultury.

Tyniec z Krakowem łączy ścieżka rowerowa.

Odrestaurowaną część klasztoru poświęcił kardynał Franciszek Macharski.

o. Leon Knabit

rok 2012

Zapraszamy do Tyńca!

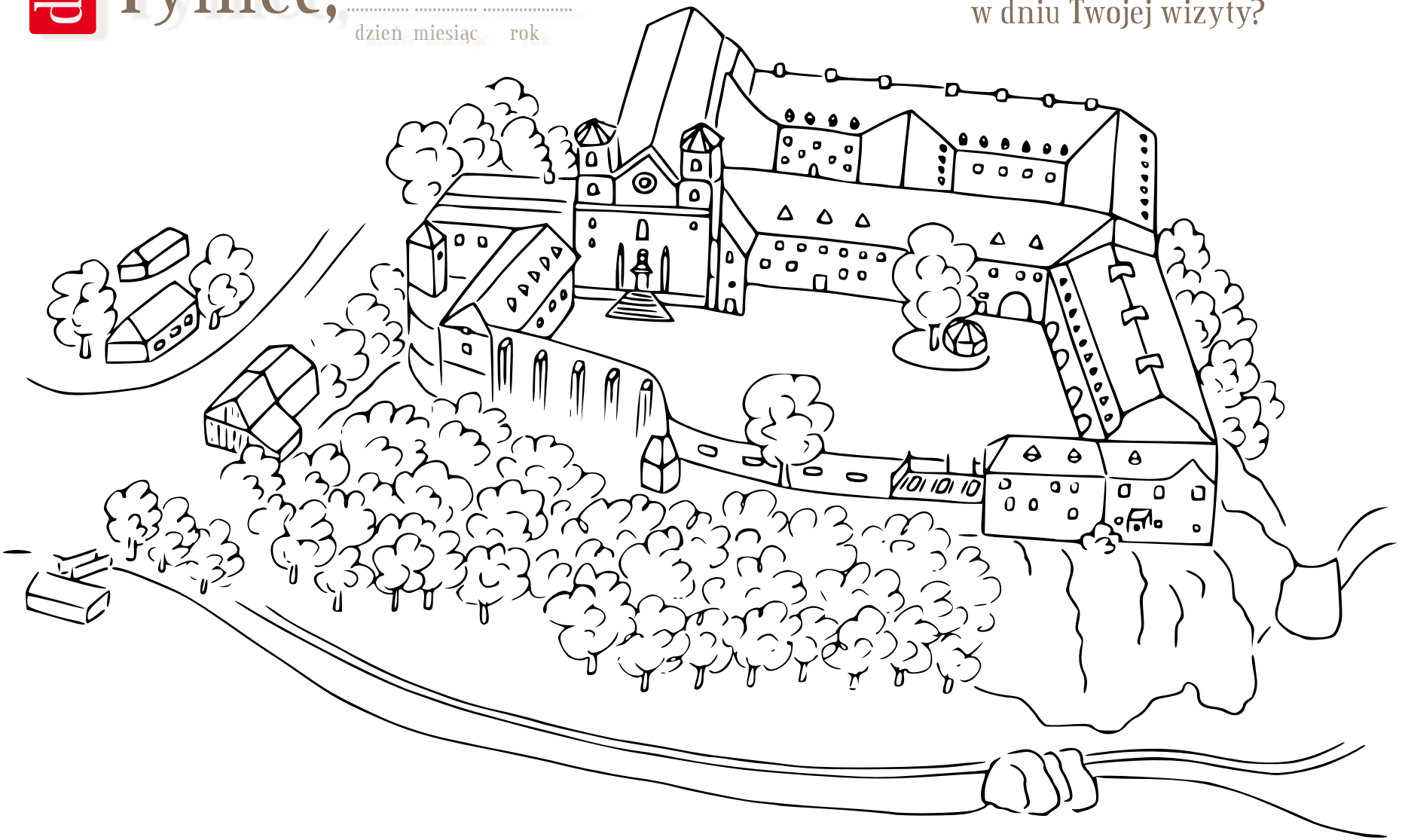

dziś

Tyniec,

dzień miesiąc rok

Jak wygląda wzgórze tynieckie
w dniu Twojej wizyty?

Opracowanie: **Marta Graczyńska, Teresa Ścisłowicz**
Ilustracje: **Teresa Ścisłowicz**
Opracowanie ilustracji i grafika: **Renata Surowiec, DoLasu | pracownia graficzna**
Konsultacje merytoryczne: **dr Michał Gronowski OSB, Monika Kamińska, Marcin Przybyła, Witold Szczygieł, Marta Sztwiertnia**

ISBN 978-83-935815-0-4

Projekt i realizacja: fundacja w paski

Partnerzy: Benedyktyński Instytut Kultury *Chronić dobro*

MUZEUM HISTORII POLSKI

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”